

Analýza vplyvov na životné prostredie
<i>V prípade, že je predkladaný materiál posudzovaný podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (EIA/SEA), tak nie je nutné vyplňať túto analýzu. Proces EIA/SEA nahrádza Analýzu vplyvov na životné prostredie podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. Túto informáciu je potrebné uviesť v Doložke vybraných vplyvov a v Poznámkach uviesť odkaz na proces. Pred predložením do PPK je však nutné mať Záverečné stanovisko z EIA/SEA procesu.</i>
5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä klimatickú zmenu, ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené, a aký bude ich vplyv?
<i>(Typ, veľkosť a rozsah vplyvu. Popíšte základné vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia)</i>
5.1.1 Vplyvy na ovzdušie (množstvo očakávaných navýšených alebo ušetrených emisií ovzdušie znečisťujúcich látok): NKIVS bude mať nepriamy pozitívny vplyv na ovzdušie. Digitalizácia služieb zníži potrebu fyzického cestovania občanov a podnikateľov na úrady. Odhaduje sa, že ak milióny úkonov budú vykonané elektronicky, môže ísť o úsporu státisícov jázd ročne, čo predstavuje zníženie emisií CO₂ v tisíckach ton ročne. Tento pozitívny efekt môže byť čiastočne oslabený vyššou spotrebou energie v dátových centrách, ktorá však bude mitigovaná prechodom na obnoviteľné zdroje a energeticky efektívne technológie.
5.1.2 Vplyvy na vodu vrátane odpadových vôd (množstvo pitnej a úžitkovej vody, akým spôsobom a odkiaľ budú vodné zdroje získavané, množstvo a spôsob likvidácie/nakladania s odpadovými vodami a pod.): Návrh nemá priame negatívne dopady na spotrebu vody. Prevádzka dátových centier si vyžaduje určité množstvo vody na chladenie, avšak tento efekt je lokálne obmedzený a manažovaný cez technologické riešenia (napr. free cooling, rekuperácia). Spotreba pitnej vody domácnosťami sa nemení, no nepriamy pozitívny vplyv spočíva v obmedzení papierovej agendy a tlače, čím sa znižuje spotreba vody v papierenskom priemysle. NKIVS teda môže prispieť k úsporám vody v širšom hospodárstve.
5.1.3 Vplyvy na pôdu a horninové prostredie: Predkladaný návrh nepredpokladá rozsiahlu novú výstavbu, takže priame dopady na pôdu a horninové prostredie sú minimálne. Využíva sa existujúca infraštruktúra, budovy a siete. Jediný potenciálny vplyv predstavuje umiestňovanie alebo rozširovanie dátových centier, ktoré si vyžadujú stavebné zásahy, no rozsah je nízky a lokalizovaný.
5.1.4 Vplyvy na organizmy: Nepriame pozitívne dopady vyplývajú z obmedzenia spotreby papiera a zníženia dopravy, čo vedie k menšiemu tlaku na lesné ekosystémy (nižšia ťažba dreva) a k zníženiu úhynu organizmov spôsobeného znečistením ovzdušia z dopravy. Negatívne vplyvy na organizmy sa neočakávajú, keďže návrh nezasahuje priamo do biotopov ani chránených území.
5.1.5 Vplyvy na odpady (koľko akého druhu odpadu bude prijatím a realizovaním predkladaného materiálu produkované, ako s ním bude nakladané a ako prispeje materiál k rozvoju a posilneniu obehovej ekonomiky): NKIVS bude mať významný pozitívny vplyv na znižovanie odpadov, najmä papierového odpadu, keďže prechod na elektronické služby zníži potrebu tlače a archivácie dokumentov. Odhaduje sa, že ak by sa len 50 % úradnej agendy presunulo do digitálnej formy, úspora by mohla predstavovať

desiatky miliónov listov papiera ročne, čo zodpovedá stovkám ton odpadu. Negatívnym faktorom je vyššia produkcia elektroodpadu (servery, zariadenia), no táto bude riešená prostredníctvom povinnej recyklácie a využívania obehovej ekonomiky. Celkový dopad je teda pozitívny, podporujúci udržateľnosť a cirkulárnu ekonomiku.
5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký? <i>Popíšte typ, veľkosť a rozsah vplyvu. Popíšte na ktoré chránené územia môže mať predkladaný materiál vplyvy (Natura 2000, národné parky, CHKO a pod.) Do ktorých stupňov ochrany bude prekladaný materiál zasahovať.</i> NKIVS 2025 nemá priame fyzické dopady na chránené územia (Natura 2000, národné parky, CHKO), keďže ide o digitalizačný program a nepredpokladá sa výstavba ani zásahy do územia. Nepriame pozitívne dopady: • digitalizácia environmentálnych dát umožní lepší monitoring a správu chránených území, • krízový manažment (napr. pri povodniach, požiaroch) bude efektívnejší vďaka centrálnej dátovej analytike, • žiadne zásahy do 1.–5. stupňa ochrany sa nepredpokladajú.
5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyv na zmenu klímy a ak áno, aký? (typ, veľkosť a rozsah vplyvu). <i>Popíšte, akým spôsobom (pozitívne, negatívne) sa bude predkladaný materiál podieľať na znižovaní emisií skleníkových plynov a na adaptácii na zmenu klímy.</i> NKIVS má pozitívny vplyv na mitigáciu aj adaptáciu: • Mitigácia (znižovanie emisií): elektronizácia služieb nahradí milióny návštev úradov a listinné podania, čím sa znížia emisie CO₂ z dopravy a výroby papiera. Odhad úspor: tisíce ton CO₂ ročne. • Adaptácia (prispôsobenie sa zmene klímy): dátová analytika a interoperabilné registre podporia modelovanie extrémnych javov (sucho, povodne, búrky) a pripraví lepšie krízové plány. • Negatívne riziko: zvýšená spotreba energie v dátových centrách. Rozsah je stredný, ale riaditeľný cez Green ICT opatrenia.
5.4 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)? <i>Popíšte typ, veľkosť a rozsah cezhraničných vplyvov.</i> NKIVS nebude mať negatívne cezhraničné environmentálne vplyvy, keďže nevytvára priame emisie ani odpad s dopadom na susedné štáty. Pozitívne cezhraničné efekty: • interoperabilita dát v rámci EÚ (napr. cez európske dátové priestory, nariadenie eIDAS2), • lepšia koordinácia pri cezhraničných environmentálnych problémoch (kvalita ovzdušia, tok vôd, ochrana biodiverzity). Typ a rozsah: minimálne až pozitívne, so synergickým efektom na európsku spoluprácu.
5.5 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie? <i>Uveďte konkrétne všetky kompenzačné opatrenia, ktoré budú prijaté na zmiernenie uvádzaných vplyvov.</i> Aj keď NKIVS má prevažne pozitívne dopady, prijímú sa opatrenia na elimináciu rizík: • Energetická efektívnosť dátových centier – využitie obnoviteľných zdrojov energie (solár, veterná, vodná), free cooling, rekuperácia tepla. • Green ICT štandardy – povinné pri verejnom obstarávaní IT technológií.

- Recyklácia elektroodpadu – povinná likvidácia vyradených zariadení v súlade s princípmi obehovej ekonomiky.
- Digitálna inklúzia – opatrenia proti digitálnej priepasti, aby sa eliminovala nepriamá diskriminácia ohrozených skupín.
- Monitoring uhlíkovej stopy ICT infraštruktúry – pravidelné meranie a zverejňovanie údajov.

